

Naturen. Hermed vil jeg ikke sige, at jeg ikke mener, at Danmark har indlagt sig meget stor Ære af de videnskabelige Forskninger i Grønland, heller ikke, at det ikke har været ærefuldt for vort Land, at der er udvist saa stor en Humanitet, som der er udvist overfor den grønlandske Befolkning. Men jeg har et Indtryk af, at man i for høj Grad har betragtet Grønland og Grønlænderne som et Museum i Naturen uden i tilstrækkelig Grad tillige at fæste sin Opmærksomhed paa, hvilke Værdier, blandt andet af økonomisk Art, der kunde indvindes for Danmark ved en intensiv Udnyttelse af Mulighederne i Grønland.

Det maa man nemlig være paa det rene med, naar man behandler grønlandske Forhold, at endnu efter at Grønland har været under dansk Paavirkning i alt Fald i 200 Aar, lever den grønlandske Befolkning under yderst fattige Forhold. Det er en Befolkning, som er ude paa Grænsen af den menneskelige Eksistens, det maa man ikke skjule. Man kunde i og for sig godt rejse Tvivl om, hvorvidt det med Hensyn til Livskaar har været til Gavn for den eskimoiske Befolkning, at den har faaet den Paavirkning, som den har faaet fra et højere Kultursamfund. Det er nemlig ingenlunde saaledes, at denne Paavirkning i enhver Henseende er et Gode, den kan mange Gange friste et Naturfolk, som Grønlænderne endnu er, til at bruge deres Midler til at skaffe sig Livsgoder, som ikke har meget stor Betydning for dem, medens de omvendt for at skaffe sig disse Livsgoder maa afstaa yderst betydningsfulde Værdier af det, de selv kan skaffe sig ved deres Jagt.

Det er da ogsaa saaledes, at Nød er meget almindelig den Dag i Dag blandt Grønlænderne, og at det ikke hører til Sjældenhederne, at der paa enkelte Bopladser ligefrem hersker Hungersnød. Nu skal jeg ikke opholde det høje Ting med indgaaende Skildringer, men blot citere en enkelt Ting, som kan give det høje Tings Medlemmer en Forstaaelse af, at naar man behandler grønlandske Sager, maa det ske ud fra den klare Bevidsthed, at det er Spørgsmaal, der vedrører en Befolkning, som paa ingen mulig Maade kan sammenlignes med den danske Befolkning, end ikke med de Dele af denne, der er allerdaarligst stillet. For at illustrere dette skal jeg med

Formandens Tilladelse citere et lille Stykke angaaende Boligerne i Grønland. Det er skrevet af Pastor Vibæk og findes i et Skrift, som er udgivet af „De danske Altanterhavsøer“, om Grønland, Pagina 448.

Det hedder i denne Skildring: „Udenfor Husene, ofte op ad dem, ligger Køkkenmøddinger, og det er ikke ualmindeligt, at disse Møddinger i Tidens Løb har højnet Jordsmonnet saa meget, at Regnen, der siver ned gennem Møddingen, gør Gulvene i Husene fugtige og ofte medfører en ret ulidelig Stank. Overhovedet plejer Luften i Grønlænderhusene at være alt andet end ren, og Stank af forskellig Art findes altid, selv i forholdsvis renlige Huse. Værst er det selvfølgelig i Huse, hvor Gulvet danner et næsten stadigt Pløse af Møddingvand, Spæk, Blod, Fuglefejer, Tangblade, forskelligartede Ekskrementer og deslige; men jeg maa dog samtidig tilføje, at mine Optegnelser kun angiver fem Huse, i hvilke Urenligheden i den Grad havde Overhaand, og for de tres Vedkommende var det den pure, skære Fattigdom, der var Skyld i, at Beboerne ikke byggede sig en Bolig paa en mindre sundhedsfarlig Grund.“

Selv om vi nu nok saa stærkt understreger, at denne Skildring kun handler om 5 Huse, er det dog alligevel tilstrækkeligt til at give os et Indtryk af, hvor yderligt langt nede denne Befolkning endnu den Dag i Dag lever, og man kan være sikker paa, at naar der er saadanne 5 Menneskeboliger blot i et ikke meget stort Antal, og naar der almindeligvis findes Køkkenmøddinger umiddelbart foran Huse, der er bygget af det Materiale, der findes i Grønland, er det ikke stærke Ord, der bruges, naar Forfatteren siger, at Luften i Regelen ikke er god. Ærede Medlemmer, der kender Nansens Skildringer fra Grønland eller andre Skildringer, ved ogsaa, hvilket Indtryk Europæeren modtager, første Gang han stikker Næsen ind i Grønlænderens Hus. Det er mig magtpaaliggende at faa betonet, at dette Lovforslag altsaa handler om et Folk, der befinder sig uhyre langt nede i kulturel Henseende, hvad det Ydre af Kulturlivet angaar. Men dette spiller sin Rolle; det er sikkert ikke tilfældigt, at der i Grønland er saa megen Tuberkulose; det kan forstås, naar de hygiejniske Forhold i Boligerne er, saaledes som de her skildres.